

Ptuja je izbruhnil ogenj v stanovanjski hiši Jožefa in Terezije Vidovič. Med tem ko sta se rešila pravočasno oče ter mati z otroci, je ostala v goreči hiši že nekaj časa ohromljena sestra posestnice, katera je spala v kamri. V zadnjem trenutku je uspelo, da so rešili žensko strašne smrti. Pri reševalnem delu se je hudo opekla po obeh rokah solastnica gorečega poslopja in sestra Terezija.

Petkrat si prebil lobanjo pri 20 m globokem padcu. V kamnolomu v Stranica pri Slov. Konjicah je bil zaposlen 17 letni delavec Štefan Javornik iz Stranic. Zaradi utrujenosti od napornega dela mu je spodrsnilo na skalah in je padel 20 metrov globoko. Priletel je z glavo na kamenje in obležal nezavesten. Tovaršiš so poslali motociklista v Celje, od koder je poklical na pomoč rešilno postajo. Z rešilnim avtomobilom so prepeljali hudo poškodovanega v celjsko bolnišnico. Ubogi mladenič si je prebil petkrat lobanjo, si pretresel možgane in je tudi sicer poškodovan po telesu.

Nesreča malega posestnika. V Galudjah pri Slov. Konjicah je zgrabila pri delu mlaticnica za levo roko 58 letnega malega posestnika Mihaela Mavca in mu je zmečkala vse prste na levi roki. Ponesrečeni se je zatekel v celjsko bolnišnico, ker je v nevarnosti roka.

Pri padcu z lestve si zlomila nogo. Na Tinskem vrhu pri Zibiki je padla z lestve in si je zlomila levo nogo v kolenu Ana Škorjanc, katero so prepeljali v celjsko bolnišnico.

Opekline po vsem telesu. V Zagorju ob Savi je pred zaključkom nočne službe kurjač Anton Drnovšek odprl peč na apnenci, da bi nametal vanjo premoga. Iz peči je švignil plamen, kateri je zajel Drnovška po vsem telesu in je bil v hipu v ognju. Po životu je dobil hude opekline in je sreča, da se je še pravočasno umaknil z glavo.

Mladega rudarja smrtno podsulo. Zadnjo soboto je debela peščena plast smrtno podsula v Trbovljah v rovu Terezija 23 letnega rudarja Stanka Brinar. Imenovani je

hotel na skrajnem koncu rova podpreti strop z novim prečnikom in podpornikom, ko se je zazibala nad njim vrhnja rovskastena, nanj se je zgrnila debela peščena plast, ki je mladega rudarja v trenutku zmečkala in zadušila. Smrtno ponesrečeni je komaj odslužil vojaško službo. Hotel si je prislužiti z akordnim delom toliko, da bi se bil izšolal na rudarski nadaljevalni šoli za paznika, a mu je žalibog prekrižala nenadna smrt lepe načrte za bodočnost.

Tramvaj smrtno povozil kolesarja. Na Marijinem trgu v Ljubljani je tramvaj smrtno povozil 55 letnega Davorina Kugler, trgovskega zastopnika pri tvrdki Majer. Smrtno ponesrečeni je bil doma iz Celja in zapušča ženo z dvema otrokoma.

Huda avtomobilska nesreča nemških izletnikov. Trije moški in dva ženska nemška izletnika so se vračali z Bleda preko Jesenic v Nemčijo. Hoteli so po neavtomobilski bližnici čez Gorje in prelaz Kočno, namesto da bi bili vozili po lepi cesti preko Lesc. Med vožnjo ob Savi, ki teče tamkaj po 12—20 metrov globoki strugi, so srečali drug avtomobil. Nemški šofer se je umaknil na desno ob skrajni rob ceste, a že mu je zmanjkalo tal. Vozilo se je začelo kotaliti in prevračati v globino struge. Potniki, ki so bili k sreči v trenutku nesreče v odprtem avtotaksiju, so dobili hujše in manjše poškodbe. Neka 60 letna upokojena učiteljica si je zlomila desno roko in levo nogo ter se je tudi na znotraj hudo poškodovala. Neki trgovec si je zlomil levo nogo, njegova žena ima le lažjo poškodbo. Neki zasebni uradnik, ki je skočil iz avtomobila, je bil le manj ranjen. Šoferju se ni zgodilo nič. Ponesrečenim je nudil prvo pomoč jeseniški zdravnik. Avtomobil so izvlekli delavci s konjsko vprego iz struge na cesto.

Tesar si prebil lobanjo pri padcu. Tovar na »Ika« v Kranju gradi ob cesti proti Golniku večjo obratovalnico. S tesarskim delom na stavbi je bil zaposlen Anton Ločniškar iz Vodice. Pri delu je padel s kože in si je prebil lobanjo. Hudo poškodovanega

*Zobni kamen
bo odstranjen
v najkrajšem
času!*

Sargov
KALODONT
proti zobnemu kamnu

so sicer prepeljali v ljubljansko bolnišnico, vendar mu tam niso mogli pomagati in je poškodbi podlegel.

Razne požarne nesreče. V Sp. Dobravi pri Mariboru se je vnela radi slabega dimnika in je pogorela 10.000 din vredna stanovanjska baraka delavcu Jožefu Kališnik. — Na kolodvoru v št. Ilju v Slov. goricah se je zaradi isker iz lokomotive vnel vagon slame, ki je bil last g. Antona Birkmajerja, trgovca s senom iz Maribora. Gasilci so požar le omejili, ker je bilo gašenje onemogočeno radi pomanjkanja vode. Zgorelo je 7830 kg slame v vrednosti 5089 din.

Razne novice

Za razširjenje kirurškega oddelka v mariborski bolnišnici. Kako nujna je razširitev kirurškega oddelka mariborske bolnišnice, je razvidno in s številkami do-

Iznajdba tihotapcev

Budimpeštanska policija je odkrila nenavadno tihotapljenje z valutami, v katero so, kakor pišejo listi, zapleteni tudi razni ugledni finančniki. Med aretiranimi je tudi neki knjigovez. Po brezimni ovadbi je devizni oddelek policije izvršil pri tem knjigovezu preiskavo in ugotovil, da so šle velike vsote v valutah in devizah med knjižničnimi platnicami v inozemstvo. Našli so še celo vrsto platnic, v katerih so bili pripravljeni bankovci po sto pengöjev, angleški funtni bankovci in papirnati dolarji. Tihotapci so v neki starini kupili 200 starih knjig za majhen denar in te knjige je knjigovez nanovo vezal, pa tako, da so bile vezave pripravne za tihotapljenje valut. Doslej še niso mogli ugo-

Januš Golec:

Ponarejevalci

Po pripovedovanju strica z Dravskega polja iz preteklosti in sedanje dobe

Kungovčani so migali z mustačami in usti, ko so čuli rajsko povest o največjem dobrotniku človeštva na tem bornem svetu. Vsak od poslušalcev je hotel imeti tega čudovitega človeka pod svojo streho, mu ponuditi več nego premore, samo da bi mu naredil denar, s katerim bi vsaj nekoliko lažje zadihal.

Starošinčan k sreči ni izblebetal ponarejevalčevega imena ter njegovega bivališča, sicer bi bila romala vsa severna meja k čudodelniku na Dravsko polje. Poljanski tolažnik je pogovoril radovedneže z obljubo, naj se lepo umirijo in potrpijo. On sam jim bo pripeljal tega človeka, ki bo delil po svojem presodku obilne denarne dobrote. Kmetje so verjeli ter so se razhajali po takih pomenkih v nadi ter želji, da bi jih ta zlati človek res kmalu posetil in začel ob meji z osrečevalnim delom.

Starošinčan je uvidel kmalu sam, da je bil skrajno nepreviden, ker je govoril o ponarejevalcu v

27

družbi. Za bodoče se je otresal po možnosti pogovorov o napravljenem denarju. Za svoja zaupnika je zbral dva kungoška priseljence, katera sta si kupila posest ob severni meji radi švercarije in sta bila pred leti navadna kmečka poljanca. Oba je žulila ter privijala denarna stiska. Starošinčan se je namenil, da bo pomagal v prvi vrsti domačinoma. Nagovoril bo na Dravskem polju zasledovanega Rupnika, naj se preseli za nekaj časa k bolj varni in obmejni Zgornji Sv. Kungoti.

Poiskal je ob priliki mojstra Rupnika v dravsko-poljskem brlogu. Tiščal je vanj tako dolgo z opisovanjem kraja ob meji in tamošnjih najboljših ter zanesljivih prebivalcev, da ga je resnično pretental. Rupnik se je odločil za Kungoto. Pred preselitvijo s prtljago vred si je hotel toli hvalisano župnijo ogledati osebno, da bi ne kupil mačka v žaklju.

Mojster se je odpeljal lepega dne čisto sam na kolesu v obljubljeni obmejno deželo, da bi videl, če se tamkaj res precejata mleko in med varnosti ter možnosti pobega v Avstrijo za primer preteče nevarnosti. Dedec se je hitro vrnil. Z vso resnostjo je sklenil, da ga ne vidi Kungota nikoli več. Prvič mu nikakor ni bilo pogodu krajevna lega z vinogradnimi griči. Pri vsakem drugem koraku je naletel na fi-

kazal primarij dr. M. Černič. V »Zdravniškem vešniku« je objavil važen članek pod zaglavjem »Kirurški zdravstvena služba«. Temeljita razprava vsebuje med drugim tudi statistiko kirurškega oddelka v mariborski bolnišnici za leto 1937. Dr. Černič piše, da je bilo na njegovem oddelku v letu 1937 4984 bolnikov. Od teh je umrlo 89. V imenovanem letu je bilo operiranih 3759 oseb. Med temi je bilo nevarnih zlomov 965. Slepč je bil odstranjen v 420 primerih in od teh je umrlo devet oseb. Dr. Černič navaja še celo vrsto operacij, ki so razumljive zdravnikom in ne prirobnemu podeželskemu človeku. Že iz navedenih števil lahko presodi vsak človek, da je res skrajni čas, da se enkrat dogotovi že lani zgrajeni oddelek in da se po preselitvi v tega razširi in razbremenijo kirurški.

Zahvala. Podpisani se na tem mestu javno zahvaljujem upravi »Slovenskega gospodarja« za izplačilo zavarovalnine 1000 din. Dne 30. maja 1938 mi je namreč požar vpepelil stanovanjsko hišo. Brž ko je uprava zvedela za nesrečo, ki me je zadela, mi je takoj izplačala zgoraj omenjeno vsoto, ker sem pravočasno plačal celoletno naročnino. List, ki tako podpira svoje naročnike v nesreči, zasluži, da ga povsod priporočamo in razširjamo. — Sv. Jeronim pri Vranskem, dne 15. julija 1938. — Karo Franc, posestnik. Sv. Jeronim 44.

Novi bankovci po 10, 20 in 50 din. Naša Narodna banka bo predala prometu nove kovance po 10, 20 in 50 din. Novi denar bo okrašen s podobo mladega kralja Petra II. 70 umetnikov se je potegovalo za nagrado, a zmagal je mladi srbski kipar in izdelovalec kolajn Dinčič. To je prvi primer, da je zmutilo za nove kovance naredil kak južnoslovenski umetnik. Do sedaj so bili v takem čelu pri nas udeleženi zgolj Francozi.

Olimpijada v Tokio odpovedana. V japonski prestolici v Tokio bi se naj vršila leta 1940 svetovna olimpijada. Japonski pripravljalni odbor je te igre odpovedal, ker ima Japonska preveč posla z vojno na

Kitajskem. Namesto v Tokio se bodo vršile leta 1940 svetovne olimpijske igre v Helsinkih na Finskem.

Namesto venca na grob svoji pokojni botri Mariji Košenina na Gomilskem sta darovali za novo bogoslovnico v Mariboru Marica in Franica Korun iz Zaklja 100 din. Za velikodušen dar obema prisrčni Bog plačaj!

Važno predavanje o vodnih zadrugah. Ob priliki tečaja za predelavce pri melioracijskih delih se bo vršilo na banovinski kmetijski šoli pri Sv. Juriju ob juž. žel. javno predavanje o vodnih zadrugah v nedeljo, 24. julija, ob osmih zjutraj. Vabijo se občine in vsi kraji, kjer bi prišla v poštev ustanovitve vodne zadruge za regulacijo potokov, osuševanje ali namakanje, da odpošljejo na to predavanje svojega zastopnika. Udeleženci se lahko vrnejo že z dopoldanskimi vlaki.

Sprejem na nižjo gozdarsko šolo v Mariboru. Novo šolsko leto državne nižje gozdarske šole v Mariboru bo pričelo 1. oktobra 1938. Sprejemali se bodo gojenci v enoletni tečaj. Pouk v tem tečaju bo trajal 10 mesecev, in sicer od 1. oktobra 1938 do 31. julija 1939. Za sprejem v ta tečaj se zahteva z dobrim uspehom dovršena ljudska šola. Vsak prosilec, ki nima višje izobrazbe, kakor ljudskošolsko, bo moral s sprejemnim izpitom dokazati, da ima zadostno znanje v osnovnih šolskih vedah. V enoletni tečaj se bodo sprejemali predvsem tisti kandidati, ki imajo že nekaj gozdarske prakse, nadalje tudi sinovi malih, srednjih in velikih gozdnih posestnikov, ki ostanejo doma kot gospodarji, in slednjič ostali, ki imajo veselje do gozdarske stroke. Kandidati, stari pod 16 in nad 24 let, se bodo sprejemali le izjemoma. Šola je združena z internatom. Oskrbnina za internat znaša mesečno 500 din. Pridnim in siromašnim prosilecem se bodo dovolila po možnosti do polovice prista mesta, toda šele v drugem polletju šolskega leta. Prejme je vložiti do najkasneje 31. avgusta 1938 pri upravi šole, ki daje vsa potrebna pojasnila.

VII. mariborski teden, jubilejna kulturna razstava in narodni tabor. Naš Maribor se že pridno pripravlja na letošnji Mariborski teden, ki bo od 6. do 15. avgusta. Da dobi prireditelj ves potreben vsebinski in zunanji poudarek, se je doseglo vzajemno sodelovanje zadruge Mariborski teden, mestnega odbora za proslavo 20 letnice osvobodjenja in več ali manj vseh pomembnih društev in ustanov. Običajnim razstavam industrije, obrta in trgovine bodo priključene letos tudi razstave kmetijstva, cest, tujskega prometa, fotomaterskih del, gostinstva, vin, ženskih rečnih del, narodnih noš iz vseh delov države ter ščelarstva. Osrednje vsega pa bo jubilejna kul-

turna razstava, ki bo pokazala ves veliki razvoj in napredek svobodnega Maribora. Že samo ta razstava bo nadvse zanimiva in privlačna. Poleg razstav bodo tudi koncertne, gledališke, športne in zabavne prireditve s središčem v velikem veseličnem parku na razstavišču, ki bo letos preurejen in deloma tudi povečan. Vrhunec prireditve pa bo gotovo veliki narodni tabor dne 14. avgusta. Ta tabor bo manifestacija vsega slovenskega Podravja, organizirana v velikem in veličastnem obsegu, pri kateri bo sodelovalo vse naše meščanstvo in podeželsko ljudstvo brez razlike strankarskega prepričanja. Tako bodo letošnje prireditve VII. mariborskega tedna zgodovinski dogodek, ki bo še dolgo ostal v spominu vsemu našemu obmejnemu ozemlju. Za obisk Mariborskega tedna je dovolilo prometno ministrstvo za čas od 4. do 17. avgusta 50% popust na vseh državnih železnicah in ladjah.

Tvrška J. Hutter in drug v Mariboru naznana, da je svoje tovarne dogradila in da je stalež svojega delavstva popolnoma izpolnila, tako da daljnih prošelj za sprejem v službo ne more upoštevati in na dopise s prošnjami za službo in drugimi željami ne bo več odgovarjala. 1083

Sanatorij v Mariboru, Gosposka 49, tel. 23-58, je najmoderneje urejen zlasti za operacije. Dnevna oskrba I. razreda Din 120, II. razreda Din 80. Vodja specialist za kirurgijo dr. Černič. 964

Obžalovanja vredni slučaji

Nagrada 3000 din na tolovaja. Kakor je znano, je bil prijet na Ptujski gori ropar Melhior Pintarič. Ob priliki precej burne aretacije pa je pobegnil njegov pomagač Jožef Koder, ki se spretno skriva ter izmika vsem zasledovanjem oblasti. Banovina je razpisala 3000 din nagrade onemu, ki pripomore, da bo Koder izsleden in prijet. Jožef Koder je star 29 let, rojen v Hinjah pri Žužemberku in pristojen v Maribor. Od časa do časa se predstavlja z vojaško legitimacijo, ki je izstavljena na ime Mihaela Hojnik. Legitimacijo je Hojniku ukradel Pintarič in ta jo je dal Kodru.

Domačijo požgal in zavezal vrata. V Ruperčah pri Mariboru se je zgodil v noči požig z izredno surovostjo. Heleni Knuplež je začela ob treh zjutraj goreti domačija. Ko so se prebudili stanovalci in so se hoteli rešiti iz goreče hiše, niso mogli skozi vrata, ker so bila zunaj zavezana z žico. Morali so vrata z vso naglico

zavararja, orožnika ali graničarja. To drugo ga je v toliko oplašilo, da ni maral ni zmisлити se na preselitev v kraje proti Avstriji.

Razstaneč mojstrov

Kmalu po vrnitvi z ogleda Zgornje Sv. Kungote je obiskal Rupnik prav oprezno svojega tovariša Jurija v Braunšvajgu. Bil je to njun zadnji sestanek in razgovor na svobodi.

Ponarejevalca sta bridko tožila drug drugemu, kako ju je narod veliko preveč razbojnal preko mej Dravskega ter Ptujkega polja. Noč in dan nimata miru pred prosilci, kateri prihajajo k njima pod vsemi mogočimi pretvezami s ciljem: denarja bi rad! Radi prevelikega govorjenja so na nogah vse orožniške postaje, ki, sledeč ljudski govorici, stikajo za krivcema, katera bodo prej ali slej le izsledili ter odgnali na odgovor. Rupnik je bil odločno za razhod, in sicer jo naj ureže eden na desno in drugi na levo. Zgineta in zgubita se naj v temni noči iz sredine poljancev. S tem bodo zavezani ljudem jeziki in oblastnim zasledovalcem zabrisana sled.

Mojster je še razlagal drugu na dolgo in široko, kako je bil sam pri Zgornji Sv. Kungoti, kjer pa ni varj, ker je preveč vajen ravnanja. Skrbno je za-

molčal Juriju, da so ga najbolj prestrašili številni financarji, orožniki ter graničarji, ki so navlaka in nadloga za vsako mejo. Priporočal je kraj Juriju. On je že bil nekoč tankaj in je še danes zanj najprikladnejše radi bližine meje. Dal mu je naslova onih kmetov, katera mu je priporočal Starošinčan kot najbolj zanesljiva in mu bosta najlažje razpečevala potvorbe, ker imata stalni opravke z avstrijskim prebivalstvom.

Po tem priporočilu Zgornje Sv. Kungote je segel mojster mojstru v roko. Jurij je ostal v Braunšvajgu, Rupnika pa je vzela noč in pri tem zadnjem razgovoru niti povedal ni, kje se trenutno zadržuje.

Pospešitev Jurijeve preselitve

Ako ni grozila Potočniku največja nevarnost, je bil zelo neodločen ter počasen v izvrševanju sklepov. Mikala in vabila ga je radi pobega za primer izseditve severna meja, ostal je pa še dalje v Braunšvajgu v dobri veri, da najbrž orožnikom še niti znano ni, da bi se bil vrnil iz Hrvaške. Oblast hoče zvabiti v past po lisičje zvitega Rupnika in radi tega to pogosto patroljiranje ter poizvedovanje noč in dan.

(Dalje prihodnjije)

loviti, koliko časa so ti hotapeci že vršili svoj posel in za kakšne vsote so oškodovali državno blagajno.

Zavarovanje za sončno vreme

Najnovejša vrsta zavarovanja, ki ga sprejemajo angleške zavarovalne družbe, je zavarovanje na sončno vreme. Zavarovalnice so v ta namen ugotovile povprečno število sončnih ur v zadnjih letih za kraje, ki se hočejo zavarovati, in sicer od začetka maja do konca septembra. Na to povprečje se je mogoče zavarovati v poljubni višini. Če bi število sončnih ur potem padlo pod 80% izračunanega povprečja, mora zavarovalnica zavarovancu izplačati dogovorjeno vsoto. Najmanjša doba, za katero se je mogoče zavarovati, znaša mesec dni.